

Adviesnota MULTIFUNCTIONELE SPORTPARKEN IN DORDRECHT

Inleiding

In het Sportkompas van januari 2017 alsmede in de Toekomstvisie Sportparken van 2015 wordt onder meer de ambitie uitgesproken voor een breder en meer openbaar gebruik van de Dordtse sportparken en voor het sportiever inrichten van andere openbare (groen)ruimtes.

Dat alles met het doel om zoveel mogelijk Dordtenaren aan het sporten te krijgen. Het is dit onderdeel van het Dordtse sportbeleid, waarop deze adviesnota van de Sportraad zich richt.

Hoe begrijpelijk ook, maar door de gestelde prioriteiten, beschikbare menskracht en geldmiddelen, is in de afgelopen jaren relatief veel energie gestoken in de verplaatsingsproblematiek van een aantal verenigingen. Daardoor zijn de andere doelstellingen minder aan bod gekomen.

Adviesnota multifunctionele sportparken

In de adviesnota (zie **bijlage 1**) wil de Sportraad graag een lans breken om in 2018 een start te maken met de uitgesproken ambities in breder verband. Leidraad van het Sportkompas is "Sport is van de stad". Omgekeerd zeggen wij dan "Geef de stad aan de sport". De kansen daartoe zijn volop aanwezig.

Het doel van de nota is dat het onderwerp *multifunctionele sportparken* een plaats krijgt op de politieke agenda van 2018.

Primair richten wij ons thans op de mogelijkheden, die de vier bestaande stadssportparken voor een breder gebruik bieden: **Schenkeldijk, Krommedijk, Reeweg en Stadspolders**.

De voornoemde gemeentelijke beleidsstukken bieden voldoende aanknopingspunten voor ons advies. Die punten vormen voor ons

het kader, van waaruit in detail bekeken moet gaan worden, wat er op de genoemde stadssportparken realiseerbaar is en welke mogelijkheden er bestaan voor (veilige) verbindingen tussen deze parken.

Wij denken aan het vormen van kleinschalige werkgroepen, bestaande uit vertegenwoordigers van sportbedrijf, stadsbeheer, verenigingen op het park, sportraad en de wijk. Naar onze mening moet het mogelijk zijn om de ideeën, die daaruit voort komen, binnen twee maanden op te stellen en aaneen te smeden tot een consistent en samenhangend voorstel, inclusief financiële paragraaf.

Beheer sportparken

Een specifiek aandachtspunt is de organisatie van een toekomstbestendig beheer van de heringerichte sportparken. Daartoe willen wij direct al een voorstel doen. Dat voorstel lijkt op zich haaks te staan op de zich terugtrekkende overheid, maar het is onze overtuiging, dat het in enigerlei vorm aanstellen van park-management een voorwaarde voor succes is. Een eerste uitwerking van onze ideeën in dit verband treft u aan in de **bijlage 2**.

Buurtsportparken en wijkvoorzieningen

De aandacht voor een breder sportgebruik van openbare ruimtes zou zich wat ons betreft ook moeten uitstrekken naar buurtsportparken en kleinschalige sportvoorzieningen in de wijken. In deze nota beperken wij ons tot een aantal onderzoeksvragen die betrekking hebben op het beleid voor deze soort sportparken en voorzieningen. De vragen treft u aan in **bijlage 3**.

Graag gaan we met u in gesprek over dit advies.

Bijlage 1 – Adviesnota *Multifunctionele sportparken in Dordrecht*

1. Inleiding

Met deze adviesnota wil de Sportraad graag een start maken met haar uitgesproken ambitie om zichtbaar te worden voor de stad en ‘agenda zettend’ te zijn voor ontwikkelingen op het gebied van sport en bewegen in Dordrecht.

In het thans uit te voeren Sportkompas van de gemeente is “Sport van de stad”. Omgekeerd zeggen wij dan “Geef de stad aan de sport”. De kansen daartoe zijn volop aanwezig. Het eiland van Dordt heeft de potentie om uit te groeien tot een waar sporteiland.

Primair richten wij ons in dit advies op de mogelijkheden, die de vier bestaande stadssportparken voor een breder gebruik bieden: **Schenkeldijk, Krommedijk, Reeweg en Stadspolders**.

De onderzoeksvragen voor de (buurt)sportparken en kleinschalige sportvoorzieningen in de wijken vormen geen onderdeel van deze nota. Deze staan in bijlage 3 en worden in 2018 verder uitgewerkt in een aanvullend advies op deze nota door de Sportraad.

2. Redenen voor het samenstellen van de adviesnota

Het Dordtse Sportkompas heeft als kader een aantal uitgangspunten van waaruit in detail bekeken moet gaan worden, wat er op de genoemde stadssportparken realiseerbaar is en welke mogelijkheden er bestaan voor veilige verbindingen tussen deze parken.

De uitgangspunten in een notendop:

- Maak sportparken openbaar toegankelijk, multifunctioneel, veilig en toekomstbestendig.
- Maak openbare ruimtes sportiever, veiliger en toegankelijk voor zelfgeorganiseerde sporters
- Wees als gemeente voorwaardenscheppend; faciliteer particuliere (verenigings)initiatieven
- Voer regie op beheer

Wij denken aan het vormen van kleinschalige werkgroepen, bestaande uit vertegenwoordigers van sportbedrijf, stadsbeheer, verenigingen op het park, sportraad en de wijk. Naar onze mening moet het mogelijk zijn om de ideeën, die daaruit voort komen, binnen twee maanden op te stellen en aaneen te smeden tot een consistent en samenhangend voorstel, inclusief financiële paragraaf.

3. Uitgangspunten voor huidige sportparken in Dordrecht

3.1. Nadere uitwerking

A. Maak sportparken openbaar toegankelijk, veilig en multifunctioneel

(Bron: Ministerie VWS)

“Sport heeft een belangrijke functie in de maatschappij en de economie. Kinderen en jongeren kunnen zich dankzij sport gezonder en socialer ontwikkelen. Volwassenen en ouderen die sporten blijven fitter en gezonder. Het zijn vooral scholen, sportverenigingen en sportclubs, het liefst zo dicht mogelijk bij mensen in de buurt, die deze positieve impuls mogelijk maken.”

“De ambitie is dat voor iedere Nederlander die dat wil een passend sport- en beweegaanbod in de buurt aanwezig is, dat bovendien veilig en toegankelijk is.”

B. Maak openbare ruimtes sportiever

(Bron: Sportbedrijf Dordrecht)

“Sport raakt de Dordtenaren en kleurt de stad. Sport bevordert bewegen, gezond zijn, ontmoeten, ontdekken, samenwerken, ambitie, plezier hebben en participeren in Dordrecht. Voor iedereen in Dordrecht is het mogelijk om te sporten, zowel door mee te doen als het te beleven, samen of alleen, in georganiseerd of ongeorganiseerd verband. Sport is daardoor een natuurlijke stimulator voor het realiseren van andere doelen.”

C. Speel in op veranderingen in sport en samenleving en maak de infrastructuur van sportieve ruimtes toekomstbestendig; houd vooral rekening met een toename van zelfgeorganiseerde sporters

(Bron: Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid - SWOV)

“Veranderingen met betrekking tot waarden als individualisering, informatisering, intensivering, internationalisering en informalisering dragen ertoe bij dat sport meer op individuele wijze, passend bij het eigen levensritme in losse verbanden beoefend wordt”

“Bijna 70% van de zelfgeorganiseerd sport vindt plaats in openbare ruimtes.”

Achterliggende voorwaarden:

- **Wees als gemeente voorwaardenscheppend**

(Bron: Ministerie VWS)

“De politieke ambities om sport in de buurt te centreren en de sportparticipatie te vergroten vragen om landelijke en lokale samenwerking met verschillende partijen: gemeenten, commercieel sportaanbod, sportverenigingen en -bonden, brede scholen (inclusief BSO), welzijnsorganisaties, gezondheidszorg, zorgverzekeraars en kennisinstituten.”

- **Faciliteer als gemeente particuliere (verenigings)initiatieven; maar voer wel regie op beheer**

(Bron: Sportkompas Dordrecht)

3.2 - Gewenste uitwerking van de uitgangspunten

Een beeld van de toekomst

Een beeldvormende **schets van een multifunctioneel sportpark** wijst u de weg naar een mogelijke toekomst voor de vier bestaande sportparken in Dordrecht

Een multifunctioneel sportpark heeft sporters veel te bieden, óók indien men geen lid van een sportvereniging is. Enkele voorbeelden zijn: hardlopen, skeeleren, jeu de boules, outdoor fitness, voetbal, tennis, basketbal.

Ruime openingstijden

Een multifunctioneel sportpark is zeven dagen per week geopend van 10.00 uur 's ochtends tot 22.00 uur 's avonds. Binnen deze ruime openingstijden is het sportpark voor iedereen vrij toegankelijk.

Voorzieningen

Een multifunctioneel sportpark beschikt over moderne en goed onderhouden voorzieningen, met bijvoorbeeld:

- *een multifunctioneel kunstgrasveld waar verschillende balsporten op gespeeld kunnen worden;*
- *een kunstgrasvoetbalveld*
- *enkele natuurgrasvoetbalvelden*
- *een tennisbaan*
- *jeu de boules banen*
- *moderne outdoor fitnessstoestellen*
- *een beweegplein met de mogelijkheid voor o.a. basketbal, minivoetbal en handbal*
- *een rondbaan van meer dan 300 meter (voorzien van tijdsregistratie)*

(NB. Alle terreinen worden bij duisternis verlicht)

Verhuur per uur

Iedereen kan sporten en bewegen op een multifunctioneel sportpark. De sportvelden en andere voorzieningen worden per uur verhuurd. Het huren van een sportveld is goedkoop, om zo sporten en bewegen voor iedereen mogelijk te maken.

Bij de huurprijs van een sportveld zit inbegrepen:

- *het gebruik van de gewenste sportmaterialen;*
- *de veld- of baanverlichting;*
- *het gebruik van kleedlokalen en toiletten;*
- *de schoonmaak van deze kleedlokalen achteraf.*

Werkgroepen

De beoogde doelstellingen voor de opzet van een multifunctioneel sportpark kunnen door betrokkenen in werkgroepen verder uitgewerkt worden. De deelname aan dergelijke werkgroepen is op basis van belang, belangstelling en betrokkenheid met het betreffende sportpark. De organisatie van de werkgroep kan per sportpark verder uitgewerkt worden door de leden van de werkgroep: in principe vertegenwoordigers van het sportbedrijf, stadsbeheer, verenigingen op het park, de sportraad en vertegenwoordiging van bewoners uit de belendende wijken.

Opbrengstverwachtingen

- Uitwerking en uitvoering van de opdracht:
De werkgroep:
 - werkt gericht aan de 5 doelstellingen (zie 3.1) voor het sportpark;
 - maakt een eindrapport met aanbevelingen voor het betreffende sportpark;
 - verzorgt de communicatie met andere betrokkenen en/belangstellenden.

- Uitwerking in detail:
 - Communicatie over de werkgroep met de Sportraad
 - Producten en diensten (rapportage met financiële paragraaf en presentatie)
 - Organisatie van de werkgroep
 - Financiën (kosten en baten) van de werkgroep
 - Planning en verwachte resultaten

4. Voorstel voor het stadsbestuur

Het bestuur van de stad is het eens met de uitgangspunten van deze adviesnota en neemt het voorstel van de Sportraad over om verder uit te (laten) werken. Het initiatief ligt bij de samenwerking tussen het Sportbedrijf en de Sportraad.

Bijlage 2 – Toekomstbestendig beheer van (stads)sportparken

Beheer van gebruik, ruimte en inrichting van sportparken - een richtinggevend voorbeeld

Maastricht Sport exploiteert in opdracht van de Gemeente Maastricht een tweetal multifunctionele sportparken Sportpark West en Sportpark Geusselt op professionele en klantvriendelijke wijze.

Met fraaie sportvoorzieningen, kledingclubgebouwen, behulpzame sportparkbeheerders en ruime openingstijden zijn deze parken de plek waar de Maastrichtenaar -georganiseerd en ongeorganiseerd- lekker kan sporten en bewegen. De parken hebben sporters en recreanten veel te bieden. Hiervoor hoeft men geen lid van een sportvereniging te zijn.

Wekelijks vinden er op de parken diverse sport- en bewegingsactiviteiten onder deskundige begeleiding plaats.

Tevens zijn deze sportparken de thuishaven van een aantal (grote) sportverenigingen.

De sportparken kenmerken zich door de uitgebreide faciliteiten voor georganiseerde en ongeorganiseerde sporters, recreanten, scholen en externe organisaties.

Bezoekers kunnen gebruik maken van de diverse sportvelden, de loopheuvel, de rondbaan met sprintbanen. Er zijn o.a. jeu de boulesbanen en interactieve speel- en/of beweegtoestellen.

Kern van dit verhaal is de (nieuwe) rol van een sportparkmanager.

- De sportparkmanager is een persoon en geen instantie. De manager is de spin in het web van het betreffende sportpark en weet 'alles' over voorzieningen, openingstijden, gebruiksmogelijkheden, onderhoud, klantenwerving en –binding, sportverenigingen op het park, enz.
- De sportparkmanager is een beroepskracht met een 'sporthart'.
- De sportparkmanager is gelieerd aan een of meerdere sportverenigingen en het sportbedrijf.

Kortom: sportparken worden toekomstbestendig door professioneel beheer en een verbeterde infrastructuur.

(Bron: Toekomstvisie Sportparken – Sportbedrijf Dordrecht)

“Veranderingen in de sport en de samenleving.

Ook binnen de sport en de maatschappij zijn verschillende ontwikkelingen waar te nemen die invloed hebben op de sportparken. Zo heeft het ongeorganiseerde sporten de afgelopen jaren een enorme vlucht genomen. Mensen die nog wel lid worden van een vereniging, stellen hogere eisen als het gaat om het aanbod, de tijden, de plaats en de kwaliteit. Daarnaast krijgt ook de sport te maken met de vergrijzing en ontgroening: het is de vraag hoe lang de jeugd – zoals nu het geval is - nog het grootste deel uitmaakt van de verenigingsleden.”

“De sportparken en verenigingen spelen nu nog betrekkelijk weinig op deze ontwikkelingen in. Om dat goed te doen is flexibiliteit, professionalisering en commercieel inzicht nodig. Landelijk – en ook in Dordrecht - zien we hier en daar al wel nieuwe concepten ontstaan, zoals doelgroepgerichte sportactiviteiten, multifunctionele velden en clubs die zich open stellen voor andere maatschappelijke activiteiten, zoals flexwerken en kinderopvang. Deze ontwikkelingen zijn essentieel voor de levensvatbaarheid van verenigingen en dragen bij aan de levendigheid en aantrekkelijkheid van de sportparken.”

“Belemmeringen en uitdagingen.

Bij het ontplooiën van nieuwe initiatieven lopen verenigingen echter nog vaak tegen belemmeringen op. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om beperkende regelgeving van de overheid voor commerciële activiteiten. Ook biedt de ligging, de omvang of de inrichting van de parken soms te weinig kansen voor andere activiteiten: het park ligt bijvoorbeeld te geïsoleerd, is te klein of heeft te weinig parkeermogelijkheden. Wil de gemeente een breder gebruik van de sportparken stimuleren, dan zal zij zowel de regelgeving als de inrichting van en de infrastructuur rond de sportparken onder de loep moeten nemen. Van de verenigingen vraagt dit om vernieuwingskracht en de bereidheid om te investeren in de toekomst.”

Bijlage 3 – Beleid voor (buurt)sportparken en kleinschalige sportvoorzieningen in de wijken

De aandacht voor een breder sportgebruik van buurtsportparken en kleinschalige sportvoorzieningen in de wijken is onderdeel van gemeentelijk beleid. De sportraad werkt een aantal onderzoeksvragen uit, die betrekking hebben op het beleid voor de overige(buurt-)sportparken en kleinschalige sportvoorzieningen in de wijken.

Inventarisatie

1. Welk beleid is er en welke nota's worden thans uitgevoerd voor buurtsportparken en kleinschalige sportvoorzieningen in de wijken?
2. Breng in kaart welke voorzieningen in buurtsportparken en kleinschalige sportvoorzieningen in de wijken waar zijn.
Bijvoorbeeld:
 - Cruiff Courts
 - Skatebanen
 - Trapveldjes
 - Trimbanen
 - Callesthenicsparken
3. Geef de plaats aan op een kaart van het Eiland van Dordrecht

Onderzoek

4. Hoe functioneren de huidige voorzieningen? (Wie maken er gebruik van?)
5. Wat zijn de kosten van de huidige voorzieningen i.v.m. onderhoud en vervanging?
6. Welke voorzieningen zijn nog niet gerealiseerd maar wel wenselijk?
7. Waar kunnen deze toekomstige voorzieningen worden gerealiseerd?
8. Wat zijn de kosten voor deze nieuwe voorzieningen i.v.m. onderhoud en vervanging?
9. Wie is eindverantwoordelijk voor de ontwikkeling/beheer van deze voorzieningen?

Nieuw beleid en praktijk

10. Bepaal op basis van de beantwoording van bovenstaande vragen het beleid voor de nabije toekomst voor de ongeorganiseerde sporters in (buurt)sportparken en kleinschalige sportvoorzieningen in de wijken.
11. Vertaal het beleid in concrete aanbevelingen voor het realiseren van voorzieningen.
12. Realiseer de voorzieningen en evalueer het gebruik en beheer ervan.

